

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 7.Pf.20.367/2023/4/II.

A felperesek:

Felperes1 I. rendű (Cím1)

Felperes2 II. rendű (Cím1)

kiskorú Felperes3 III. rendű (Cím1)

kiskorú Felperes4 IV. rendű (Cím1)

Az I-IV. rendű felperesek képviselője:

Szűcs Péter Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szűcs Péter ügyvéd; ügyvédi iroda címe)

Az alperes:

Alperes1 (Cím2)

Az alperes képviselője:

Dr. Czudar Sándor ügyvéd (ügyvéd címe)

A per tárgya: személyiségi jogsértés megállapítása, sérelemdíj, kártérítés megfizetése

Az elsőfokú bíróság: Balassagyarmati Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: a 27.P.20.181/2021/98. számú végzéssel kijavított 27.P.20.181/2021/95. számú ítélet

A fellebbezést benyújtó fél: I-IV. rendű felperesek, alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és a sérelemdíj összegét – a késedelmi kamatfizetési kötelezettség változatlanul hagyása mellett – az I. rendű felperes vonatkozásában 18.000.000 (Tizennyolcmillió) forintra, a II. rendű felperes vonatkozásában 18.000.000 (Tizennyolcmillió) forintra, a III. rendű felperes vonatkozásában 6.000.000 (Hatmillió) forintra, a IV. rendű felperes vonatkozásában 6.000.000 (Hatmillió) forintra; az I-IV. rendű felpereseknek mint együttes jogosultaknak fizetendő elsőfokú perköltség összegét 2.415.684 (Kétmillió-négyszáztizenötezer-hatszáznyolcvannégyszáz) forintra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a I-IV. rendű felpereseknek mint együttes jogosultaknak 570.000 (Ötszázhetvenezer) forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárási költséget.

A meg nem fizetett 5.000.000 (Ötmillió) forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] Az I-II. rendű felperesek házastársak, a III-IV. rendű felperesek és a felperes gyermeke a közös kiskorú gyermekeik.

[2] Az I. rendű felperes gyermekeivel fennálló, 2019. április 15-én megállapított várandósságának gondozását az alperes végezte.

[3] Az I. rendű felperes első trimeszteri ultrahang (UH) szűrővizsgálatára 2019. május 27-én – a várandósság 14. hetében –, a második trimeszteri UH szűrővizsgálatra 2019. július

4-én – a várandósság 19. hetében – került sor. A két UH szűrővizsgálat között, 2019. június 11-én az alperes tájékoztató UH vizsgálatot végzett, amelynek során az I. rendű felperes számára genetikai tanácsadásra adott beutalót, számítási hiba miatt elmaradt kombinált tesztre hivatkozva.

[4] Az UH vizsgálatok során az alperes magzati rendellenességet nem írt le, látható húgyhólyagot leletezett.

[5] Az I. rendű felperes kromoszóma rendellenességet vizsgáló Quartett tesztre kért, és kapott beutalót az alperestől, a teszt 2019. június 19-én negatív eredményt adott.

[6] a gyermek a várandósság 38. hetében, 2019. november 12-én született meg császármetszéssel. A születésekor észlelt nyitott húgyhólyag, hasadt hímvessző, nyitott húgycső, nyitott szeméremcsonti ízesülés miatt a Klinika-jára került, ahol külföldi konzultáció alapján 6-9 hónapos korában hólyagzáró műtét elvégzésére tettek javaslatot. A beavatkozás a Covid-19 járványhelyzet miatt megghiúsult, 2021. június 4-én városban került sor a hólyagzárást és medence összehúzását célzó műtét elvégzésére. A fejlődési rendellenesség kezelésére további műtétek szükségesek, valamint élethosszig tartó rendszeres kontroll; számolni kell a húgyhólyag működési zavarával és vizelettartási elégtelenséggel; a kórkép szövödménye lehet húgyúti gyulladás, kövesség, vesefunkció eltérés, terméketlenség, valamint a medenceöv érintettsége miatt járási rendellenesség.

[7] Az I-IV. rendű felperesek keresetükben annak megállapítását kérték, hogy az alperes megsértette a teljes, egész és egészséges családban éléshez, az I-II. rendű felperesek önrendelkezési és családtervezéshez fűződő személyiségi jogát; az I-II. rendű felperesek személyenként 24.000.000 forint, a III-IV. rendű felperesek személyenként 12.000.000 forint sérelemdíjra és kamataira; az I-II. rendű felperesek egyetemleges jogosultként 2019. november 18-a és 2023. február 28-a közötti időszakra ápolás, gondozás, gyermeknevelés költségeként 913.696 forint lejárt járadékra és kamataira, valamint 2023. március 1-től havi 29.518 forint járadékra, háztartási humán erő-ráfordítás költségeként 1.224.502 forint lejárt járadékra és kamataira, valamint 2023. március 1-től havi 40.020 forint járadékra, 2022. november 12-e és 2023. február 28-a közötti időszakra pelenkázás költségeként 94.176 forint lejárt járadékra és kamataira, valamint 2023. március 1-től havi 26.160 forint járadékra, 2019. november 12-e és 2023. február 28-a közötti időszakra üzemanyag költségeként 297.225 forint lejárt járadékra és kamataira, valamint 2023. március 1-től havi 10.481 forint járadékra, kíséret költségeként 187.751 forint lejárt járadékra és kamataira, valamint 2023. március 1-től havi 5.736 forint járadékra; az I. rendű felperes 2021. november 13-a és 2023. február 28-a közötti időszakra jövedelemvesztés címén 3.001.266 forint lejárt járadékra és kamataira, valamint 2023. március 1-től havi 152.049 forint járadék megfizetésére támasztott igényt.

[8] Érvelésük szerint az I. rendű felperes terhesgondozása során az alperes eljárása nem felelt meg az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) 77. § (3) bekezdésében foglaltaknak. Felróható diagnosztikus tévedése miatt nem ismerte fel a gyermek magzati korban kialakult fejlődési rendellenességét, ugyanis annak ellenére, hogy esetében a hólyagtelep kívül helyezkedett el, a nyálkahártyája nyitott volt, vizeletet nem tárolt, nem volt telődő, az alperes az UH vizsgálatok során a magzati húgyhólyagot épnek találta. Az alperes

mulasztása miatt a szülők nem élhettek a magzati élet védelméről szóló 1992. évi LXXIX. törvény (Mvtv.) 6. § (3) bekezdésében foglalt jogukkal, a terhesség művi megszakítására a magzat teratológiai ártalma lehetőséget adott volna.

[9] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját és összecszerűségét egyaránt vitatta.

[10] Érvelése szerint a szakma szabályai és az elvárható gondosság elvének betartásával járt el az I. rendű felperes terhesgondozása, az UH vizsgálatok elvégzése során. A diagnosztikus tévedése nem felróható, tekintettel arra, hogy anatómiai és fiziológiai okok miatt keletkezhetett a valóságtól eltérő lelet, a vizsgálatok során húgyhólyagra emlékeztető folyadékkal telítődött képlet ábrázolódott.

[11] Álláspontja szerint az I. rendű felperes az együttműködési kötelezettsége megszegésével közrehatott abban, hogy a fejlődési rendellenesség a magzati korban nem került felismerésre, ugyanis nem tájékoztatta arról, hogy korábban született fiúgyermekének is hasonló problémája volt; az előírt komplex genetikai vizsgálaton nem jelent meg, ezért elmaradt az emelt szintű UH vizsgálat, Quartett tesztet végeztetett, amely viszont nem alkalmas az előbbi helyettesítésére.

[12] Az elsőfokú bíróság – kijavított – ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette az I-IV. rendű felperesek egészséges családban éléshez, az I-II. rendű felperesek önrendelkezéshez és családtervezéshez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy az I. rendű felperes várandóssága alatt nem ismerte fel a gyermek súlyos fejlődési rendellenességét, ezáltal megfosztotta az I-II. rendű felpereseket a terhesség művi megszakításának lehetőségétől, amelynek következtében a gyermek súlyos fejlődési rendellenességgel megszületett; kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I-II. rendű felpereseknek személyenként 15.000.000 forint, a III-IV. rendű felpereseknek személyenként 5.000.000 forint sérelemdíjat és ezen összegek késedelmi kamatát; az I-II. rendű felpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak mindösszesen 2.717.350 forint vagyoni kártérítést – ápolás, gondozás, gyermeknevelés, háztartási humán erő-ráfordítás, pelenkázás, üzemanyag, kíséret költsége címén – és annak egyes részösszegei után járó késedelmi kamatot, 2023. március 1-től véghatáridő nélkül minden hónap 10. napjáig előre esedékesen mindösszesen havi 111.915 forint járadékot; kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek jövedelemkiesés címén 3.001.266 forintot és annak késedelmi kamatát, 2023. március 1-től véghatáridő nélkül minden hónap 10. napjáig előre esedékesen havi 152.049 forint járadékot; ezt meghaladóan elutasította a keresetet; kötelezte az alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg 582.666 forint szakértői díjat az állam javára, valamint az I-IV. rendű felpereseknek mint együttes jogosultaknak 2.015.684 forint perköltséget, megállapította, hogy a le nem rótt 1.500.000 forint eljárási illetéket az állam viseli.

[13] Döntésének indokolása szerint az I-IV. rendű felperesek kötelezettsége volt annak bizonyítása, hogy személyiségi jogsérelmük és kárunk az alperesi ellátással okozati összefüggésben következett be, az alperest felelősség alóli kimentése érdekében annak bizonyítása terhelte, hogy a szakmai, etikai szabályokat, irányelveket betartotta, az elvárható

gondosságnak megfelelően járt el, felróhatóság nem terheli. A perben nem volt vitás, hogy az I. rendű felperes várandósgondozására és szülésére az alperesnél került sor és a gyermek a terhesgondozás során fel nem ismert súlyos fejlődési rendellenességgel született meg, ebből következően az alperest annak bizonyítása terhelte, hogy az elvárható gondosság és körütekintés ellenére a fejlődési rendellenesség nem volt felismerhető.

[14] Az aggálytalan szakértői vélemény alapján megállapította, hogy az adott fejlődési rendellenesség az esetek döntő többségében a 4-8. várandóssági hét között, de legkésőbb a 11-12. várandóssági hétig biztosan kialakul, és alap UH vizsgálat során 15-53% közötti arányban felismerhető. A szakértő szerint az adott esetben nem állhatott fenn olyan, folyadékkal telt struktúra, amely öt UH vizsgálat során minden alkalommal összetéveszthető lett volna a magzati húgyhólyaggal. A szakértő szerint kivételesen jó anatómiai viszonyok esetén 12-13 perc, a gyakorlatban 15-25 perc szükséges egy ilyen vizsgálatához. Az I. rendű felperes esetében – a testsúlyára figyelemmel – nem állt fenn ideális helyzet, ezért 15-25 perc lett volna szükséges ahhoz, hogy a kezelőorvos alaposan át tudja tekinteni a magzat minden vizsgálandó szervét. Minimális vizsgálati időre vonatkozó szakmai protokoll nincs, viszont a vizsgálónak annyi időt kell a magzat észlelésére fordítania, amennyi idő alatt azt kellő gondossággal és alaposítással el tudja végezni. Adott esetben ez elmaradt, mivel minden UH vizsgálat során azt állapították meg, hogy a hólyag látható, az alperes tehát nem az elvárható gondossággal és körütekintéssel járt el. Amennyiben az UH vizsgálatok megfelelően történtek volna, a gyermek életminőségére jelentős hatást gyakorló fejlődési rendellenesség nagyobb valószínűséggel, akár 53%-os eséllyel felismerhető lett volna.

[15] Az elsőfokú bíróság nem fogadta el alperes azon védekezését, miszerint az UH vizsgálatok száma nem releváns, mert a magzat fekvése nem változott, erre vonatkozó megállapítást ugyanis a szakértői vélemény nem tartalmazott.

[16] A diagnosztikus eljárásnak minősülő UH vizsgálatokról – az Eütv. 136. § (3) bekezdés d) pontjában foglaltak ellenére – nem készült felvétel, így szakértői bizonyítással utólag sem lehetett megállapítani, hogy ténylegesen volt-e olyan folyadékkal telt struktúra a vizsgálatok alkalmával, ami szabályos húgyhólyagnak ábrázolódott; az egészségügyi dokumentáció hiányossága pedig az alperes terhére esett.

[17] Az elsőfokú bíróság az alperes által becsatolt magánszakértői véleményt a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 316. § (3) bekezdése alapján nem vette figyelembe bizonyítékként, mert a Pp. 302. § (5) bekezdésében foglaltak megsértésével került benyújtásra, ezért a szakértői véleménnyel sem volt összevethető.

[18] Mindezeket értékelve arra jutott, hogy az alperest felróható diagnosztikai tévedés terheli, mivel a nem kellő gondossággal végzett UH vizsgálatok alkalmával szabályos húgyhólyag meglétét állapította meg. A fejlődési rendellenesség teratológiai eredetűnek minősült, ezért a terhesség az Mvtv. 6. § (3) bekezdése szerint megszakítható lett volna.

[19] Az Eütv. 136. § (2) bekezdés c) pontja alapján az alperes feladata volt az I. rendű felperes kikérdezése, a dokumentáció viszont nem tartalmaz olyan bejegyzést, hogy az előző terhessége zavartalan lett volna, abból egészséges gyermek született; emellett az informatikai rendszerben rendelkezésre állnak a korábbi szülésére vonatkozó adatok, így azokat kellő

körültekintés mellett ismernie kellett. A dokumentáció nem tartalmazza azt sem, hogy az I. rendű felperes bármely kérdésre megtagadta volna a válaszadást; személyes előadása szerint senki sem kérdezte meg, hogy az előző terhességével volt-e gond, azt feltételezte, hogy arról a kezelőorvosa tudott, mivel a középső gyermekét is a közreműködésével szülte meg.

[20] A genetikai tanácsadásra beutalt I. rendű felperes – saját előadása szerint – telefonos bejelentkezés során nem kapott vizsgálati időpontot, ezért a kezelőorvossal egyeztetve a Quartett-tesztet végeztetett el. A kezelőorvos tanúvallomásában a beutalást elismerte, ugyanakkor azt állította, hogy az I. rendű felperes nem tájékoztatta arról, hogy megtagadták a genetikai vizsgálatát. Az elsőfokú bíróság az orvosi dokumentáció alapján megállapította, hogy a genetikai tanácsadásra utalás után két nappal kezelőorvosa az I. rendű felperest Quartett-teszt elvégzésére küldte, a tanúvallomás és az I. rendű felperes előadása egybehangzott arról, hogy egyeztettek a Quartett-teszt elvégzéséről. Ilyen előzmények után nem életszerű, hogy a telefonos egyeztetés során a kezelőorvos nem kérdezte meg, hogy a várandós miért kíván Quartett-tesztet végeztetni, amikor genetikai tanácsadásra volt beutalva, amennyiben pedig megkérdezte, akkor kiderült, hogy az I. rendű felperes arra nem kapott időpontot. A genetikai központ megkeresésre adott válaszából nem következik, hogy az I. rendű felperes nem próbált meg időpontot kérni, csupán arra lehet következtetni, hogy nem adtak részére időpontot. Tekintettel arra, hogy az orvos dokumentáció nem tartalmaz bejegyzést arra, hogy a kezelőorvos megkérdezte volna az I. rendű felperest arról, hogy a genetikai vizsgálatra element-e, annak mi lett az eredménye, illetve olyan bejegyzés sem, hogy az előírt vizsgálaton való részvételt megtagadta, ezért az alperesnek kellett volna bizonyítania, hogy az I. rendű felperes az együttműködési kötelezettségét megszegve mulasztotta el az előírt genetikai vizsgálatot.

[21] Mindezeket értékelve az elsőfokú bíróság arra jutott, hogy az alperes felróható magatartásával, az elvárható gondosság elmulasztásával megsértette az Eütv. 77. § (3) bekezdésében foglaltakat, ezért a kártérítési felelőssége az Eütv. 244. §-a alapján irányadó Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:519. §-a alapján fennáll, az I. rendű felperest pedig a kár bekövetkezésében közrehatás nem terheli.

[22] A vagyoni kárigények tekintetében – helytállónak elfogadva az I-II. rendű felperesek kártételekre vonatkozó számításait – az alperes kereseti kérelemmel egyező marasztalását látta indokoltnak.

[23] A személyiségi jogsértés megállapítása és a sérelemdíj iránti követeléseket a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontja és 2:52. § (1)-(2) bekezdései, valamint – a 2021., 2022., 2023. években emelkedő tendenciát mutató inflációs adatokra figyelemmel – a 6:534. §-a alkalmazásával bírálta el.

[24] Kifejtette: tekintettel arra, hogy az I-II. rendű felperesek a terhességmegszakítás lehetőségével éltek volna, a gyermekük súlyos fejlődési rendellenességgel megszületésével sérült az egészséges családban éléshez fűződő és az önrendelkezési joguk. A jogsértéssel összefüggésben egy egészséges gyermekhez képest jóval nagyobb terhet jelentő és figyelmet igénylő gyermeket kell ellátniuk, aki folyamatos orvosi kezelés alatt áll. A szülők számára rendkívül fájdalmas ilyen állapotban látni a gyermeket, és jóval kevesebb idejük, energiájuk marad a másik két közös gyermekük nevelésére. Szembesülniük kellett azzal, hogy a

gyermekükre további műtétek várnak, folyamatos orvosi felügyeletre lesz szüksége, és nagy eséllyel egész életében katétert kell alkalmaznia. Társas kapcsolataik beszűkültek, gyermekeikkel a korábbi közös programok lényegében megszűntek. A beteg gyermek megszületése mindkét szülő számára traumatikus hatással bírt, feldolgozatlan pszichés sérüléseket okozott: az I. rendű felperes szorongással küzd, alapvető személyiségvonásaihoz képest érzelmileg terheltebb pszichés állapotban van, pszichológus segítségére szorul; a II. rendű felperes szorong attól, hogy gyermekét csúfolni fogják az iskolában, soha nem fognak úgy élni, mint egy átlagos család, és ezt a két nagyobbik testvér is megszenvedi; mentális állapotában szorongásos, depresszív tüneteket mutat, pszichológus segítségére szorul.

[25] A III-IV. rendű felperesek esetében figyelembe vette, hogy testvérük súlyos rendellenessége folytán, megszületésével sérült az egészséges családban éléshez fűződő személyiségi joguk. A szülőkkel közös korábbi programok gyakorlatilag megszűntek, a beteg testvérük orvosi vizsgálatai, kórházi kezelései és műtétei során kénytelenek a szülőktől távol lenni, amit nehezen élnek meg, a szülők nem tudnak rájuk annyi figyelmet fordítani mint korábban. A pszichológiai segítségnyújtás nem szükséges, de mindkét gyermek számára ajánlott.

[26] A III. rendű felperes a szülők érzelmi leterheltsége, traumatizációja, illetve a kórházi beavatkozások alatti kényszerű szeparáció miatt szenvedett sérüléseket, a családi biztonságérzete megrendült, az édesapját kifejezetten félti, az édesanyjával való viszonyában erős igényként jelentkezik jellemének a megszerzése.

[27] A IV. rendű felperes érzelmi és biztonság igényére a szülők a beteg testvére ellátási szükségletei miatt nem tudtak megfelelően reagálni, kötődési rendszerében az anya gyakran távoli, az apa harcot vív a külső veszélyeztető körülményekkel, el kell fogadnia, hogy a beteg testvére kap különleges figyelmet a családban. Esetében bizalomvesztés, szorongás, emocionális védtelenség tapasztalható.

[28] Az elsőfokú bíróság kitért arra is: köztudomású, hogy jelentős hátrány egy beteg gyermek születése, emiatt a családtagok személyisége, pszichés állapota negatív irányba változik; az I-IV. rendű felperesek életkörülményeinek negatív változását a tanúk vallomásai is alátámasztották.

[29] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I-IV. rendű felperesek és az alperes terjesztett elő fellebbezést.

[30] Az I-IV. rendű felperesek fellebbezésükben az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, a megítélt sérelemdíjak felemelését kérték, az I-II. rendű felperesek vonatkozásában személyenként 24.000.000 forintra, a III-IV. rendű felperesek vonatkozásában személyenként 12.000.000 forintra; másodfokú perkölségük megtérítésére is igényt támasztottak.

[31] Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság döntése nem alkalmas a sérelemdíj kompenzációs és magánjogi büntető céljának betöltésére, nem áll összhangban a teljes kártérítés elvével, a fellebbezésükhöz csatolt ítéletekben tükröződő bírói gyakorlattal.

[32] a gyermek fejlődési rendellenességéhez hasonló ártalommal született gyermekek szülei a 2012. évi ár- és értékviszonyok alapján 13.000.000 forint, a 2020. évi ár- és értékviszonyok alapján 18.000.000 sérelemdíjban részesültek. A hivatal szerint a hivatalos infláció 2012 és 2023 év májusa között hozzávetőleg 50%-os, 2020 és 2023 év májusa között hozzávetőleg 30%-os volt, ezzel számolva 18.500.000 forint, illetőleg 23.400.000 forint lenne a 2023. évi ár- és értékviszonyokat tükröző kompenzációs összeg.

[33] A Pp. 266. § (2) bekezdése értelmében köztudomású tényként hivatkoztak arra, hogy a hivatalos inflációs adatok eltérnek a ténylegestől: 2022-2023 években az élelmiszerek ára közel 100%-os, az energiaárak közel 200%-os, a szolgáltatások közel 50-60%-os áremelkedést mutattak, az ingatlanok értékesítési árai, a bérleti díjak tekintetében 30-40%-os emelkedés volt kimutatható. Tekintve, hogy a hivatal által kimutatott 30-50%-os infláció helyett 100%-os, illetőleg legalább 70%-os ár- és értékviszonyváltozás következett be, a keresetükben érvényesített sérelemdíjak összege alkalmas a nem vagyoni hátrányok kompenzálására.

[34] Hangsúlyozták, hogy a Ptk. 2:52. § (3) bekezdése alapján a sérelemdíj nem csak reparációs, hanem magánjogi büntető célja is van. A megítélt összegnek azt a társadalmi rosszallást is ki kell fejeznie, amely a kárt okozó felróható cselekmény elítélését jelenti. Az elsőfokú bíróság ezt a szempontot indokolatlanul figyelmen kívül hagyta a sérelemdíjak megállapítása során.

[35] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan a hatályon kívül helyezését, harmadlagosan az I-II. rendű felperesek részére megítélt sérelemdíjak személyenként 5.000.000 forintra leszállítását, a III-IV. rendű felperesek sérelemdíj iránti követelése elutasítását; az I-IV. rendű felperesek másodfokú perköltségében marasztalását kérte.

[36] Az elsőfokú eljárás során megtett nyilatkozataira – köztük a szakvéleményekre tett észrevételeiben foglaltakra – visszaautalva, felidézve az I. rendű felperes kezelésének eseménytörténetét, fenntartotta a kárfelelőssége hiányára vonatkozó álláspontját.

[37] Érvelése szerint a szakmai szabályoknak és az elvárható gondosság elvének megfelelően járt el a 2019. május 27-én elvégzett első és a 2019. július 4-én elvégzett második UH szűrővizsgálat során, gyermekeknél fejlődési rendellenesség nem volt észlelhető. Szakirodalommal igazolta, hogy létezik olyan szituáció, amely esetben a húgyhólyag a hasfal felé domborodva cisztikus képletként látható, adott volt tehát a lehetőség arra, hogy a vizsgáló orvos számára húgyhólyagra emlékeztető folyadékkal telítődött képlet legyen látható. A tévedés lehetősége a gyermek megszületéséig fennállt, ugyanis a magzat fekvése változatlan maradt, ezért az UH vizsgálatok értelemszerűen minden alkalommal ugyanazt az eredményt mutatták. Vitatható az a szakértői megállapítás, hogy a több alkalommal elvégzett UH vizsgálat csökkent a téves anatómiai képlet kiszűrésének az elmaradását, emellett a

szakértő szerint a kórkép felismerési aránya 15-33% közé tehető, amely adatokat fenntartással kell fogadni, kizárólag tájékoztató pontnak lehet tekinteni.

[38] Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság az igazságügyi szakértői vélemény megállapításait aggálytalannak fogadta el, a perfelvétel lezárását követően magánszakértői vélemény beszerzésére kényszerült. A magánszakértői vélemény szerint a speciális fejlődési rendellenesség okán, a magzat hiányos hasfalán keresztül előtüremkedő nyitott húgyhólyag a magzatvíz állandó nyomásának hatására tűnhetett olyannak, mintha a magzat hasfalán belül elhelyezkedő képlet lenne; a magánszakértői vélemény bizonyítja, hogy a diagnosztikus tévedés nem felróható.

[39] Az elsőfokú bíróság tévesen nem osztotta az I. rendű felperesi közrehatásra alapított védekezését, ugyanis előző gyermeke fejlődési rendellenességéről nem tájékoztatta a kezelőorvosát, a genetikai tanácsadásra nem ment el, feleslegesen végeztetett Quartett-tesztet.

[40] Az I. rendű felperes elmulasztotta az Eütv. 26. §-ában előírt együttműködési kötelezettsége teljesítését; a legmagasabb szintű ellátás biztosítása lett volna az érdeke, ehhez elvárható lett volna, hogy a korábban született gyermeke fejlődési rendellenességéről tájékoztassa a kezelőorvosát.

[41] A genetikai tanácsadás nem a várandósság téves korszámitása miatt, hanem azért maradt el, mert azt az I. rendű felperes – a kifejezett javaslat ellenére – nem kereste fel. A szakértői vélemény egyértelművé tette, hogy amennyiben a várandós nem vesz részt a felajánlott genetikai tanácsadáson, elmulasztja a szakszerű tájékoztatást, amely ismétlődő, öröklődés kockázatát is magában hordozó eltérések esetén a klinikai szakorvos feladata. Ezen túlmenően elmulasztja azokat a kiterjesztett vizsgálatokat is, amelyeket a genetikus javasol. Az I. rendű felperes e körben keresetlevélben, valamint tárgyaláson megtett nyilatkozatai ellentmondóak, a megkeresésre adott válasz alapján egyértelmű, hogy genetikai tanácsadásra nem kért időpontot.

[42] A Quartett-teszt eredménye adott esetben nem bírt számottevő jelentőséggel, mert kromoszóma-rendellenességek szűrésére szolgál; a perben nem annak volt jelentősége, hogy az I. rendű felperes részére a kezelőorvosa erre beutalót adott, hanem annak, hogy a releváns a genetikai tanácsadáson nem vett részt.

[43] Az I-IV. rendű felpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy jogellenes magatartásával kárt okozott, a kirendelt szakértő szerint viszont az I. rendű felperes ellátása során az irányadó szakmai szabályok betartásával járt el. Az elvárható gondosság betartásának a vizsgálata körében elfogadott, az ítélet alapját képező szakértői vélemény a beszerzett magánszakértői véleményre is figyelemmel aggályos, további szakértői bizonyítás lenne indokolt.

[44] Az I-IV. rendű felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az kérték, hogy a másodfokú bíróság ne adjon helyt az alperes fellebbezésének.

[45] Érvelésük szerint az alperes másodlagos és harmadlagos fellebbezési kérelme nélkülözi az adekvát indokolást; a perjogi szabályok szerint kizárólag a fellebbezésben előadott érvelés vizsgálható, a visszautalás a korábbi beadványokra nem elégséges.

[46] Az elsőfokú bíróság a perfelvétel lezárását követően előterjesztett magánszakértői vélemény bizonyítékkénti értékelését helytállóan mellőzte, a Pp. 302. § (5) bekezdése és a Pp. 199. § (2) bekezdés ab) pontja megfelelő alkalmazásával.

[47] A kirendelt szakértő feladatát képezte annak vizsgálata, hogy az alperes láthatott-e hólyagra emlékeztető más képletet, amely a fejlődési rendellenesség felismerését megakadályozta. A szakértői bizonyítás feltárta: a hólyagtelep olyan kicsi volt, hogy a megszületést követően azt a hasüregbe helyezve a kisujj végpercét fogadta be – 0,5 cm nagyságú lehetett – ezért kizárt, hogy az alperes a terhesség alatt során normál méretű hólyagot láthatott volna a hasfalán kívül kifelé domborodva. Mivel a hólyagtelep nyitott volt, (az első fala hiányzott) kizárt az is, hogy az alperes cisztát lásson, utóbbi ugyanis folyadékkal telt üreg. A szakértői vélemény nem zárta ki annak elvi lehetőségét, hogy ritka esetben előfordulhat folyadékkal telt tömlő a hasfal közepvonalaiban, vagy folyadékkal telt végbél, amelyek húgyhólyag telődésre hasonlítanak. A végbélbe minimális folyadék kerül, amely elzáródás hiányában ürül, ténykérdés, hogy a gyermeknél belfejlődési rendellenesség nem állt fenn, így kizárható, hogy az alperes folyadékkal telt végbéllal tévesztette össze a húgyhólyagot. A megszületést követő vizsgálatok urachus cisztát sem írtak le, így ez sem képezhetette az akadályát a fejlődési rendellenesség felismerésének. Az alperes a szakértői bizonyítás eredményével ellentétes álláspontja alátámasztására indítványozhatta volna a szakvélemény további kiegészítését, erre azonban a részéről nem került sor.

[48] Biológiai nonszensz az a fellebbezési előadás, hogy a magzat fekvése minden vizsgálatnál azonos volt, az első és második UH szűrővizsgálat során a magzatok folyamatosan mozognak, mert olyan kicsi a méretük, még egy UH vizsgálat alatt sincsenek ugyanabban a pozícióban.

[49] Az alperesnek a kimentése körében azt kellett bizonyítani, hogy az UH szűrővizsgálatok során bizonyosan olyan folyadékkal teli képlet állt fenn, amely a hólyaggal összekeverhető volt, ezt azonban nem bizonyította, sőt, a szakvélemény kiegészítése ennek a lehetőségét ki is zárta. A felismerési számadatokra hivatkozás súlytalan, ezek ugyanis statisztikai adatok, amelyek nem differenciálnak abban a vonatkozásban, hogy volt-e az adott esetben hólyaggal összekeverhető képlet.

[50] Az elsőfokú bíróság helytállóan nem osztotta az alperes I. rendű felperesi közrehatásra alapított védekezését.

[51] Az alperes az Eütv. 136. § (2) bekezdés c) pontjába ütközően elmulasztotta a részletes anamnézis felvételét, mivel az előző terhesség lefolyása tekintetében – a születés módját kivéve – adatot nem rögzített, emellett fennállt az eljáró kezelőorvos személyének azonossága, akinek tudomással kellett bírnia a korábbi terhesség kimeneteléről.

[52] A genetikai vizsgálaton megjelenés ténykérdés, az I. rendű felperes e körben megtett nyilatkozatai konzekvensek, ellentmondástól mentesek, amelyeket az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló okirati bizonyítás eredményével együtt értékelve okszerűen fogadott el valónak. Utaltak arra is, hogy az alperes nem cáfolta, miszerint az I. rendű felperes megkísérelt a genetikai tanácsadásra időpontot egyeztetni. A várandósgondozásról szóló 26/2014. (IV. 8.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 4. § (4) bekezdés ab) pontja szerint a terhesgondozó feladata ellenőrizni, hogy a várandós a számára kötelező vizsgálatokat elvégeztette-e. Amennyiben az I. rendű felperes megtagadta volna a genetikai tanácsadáson részvételt, akkor az ellátás visszautasításának a tényét a dokumentációra rá kellett volna vezetni.

[53] Az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott, jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla – a Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontja alapján tárgyalás tartásával – teljes terjedelmében felülbírált [Pp. 358. § (5) bekezdés].

[54] Az I-IV. rendű felperések fellebbezése részben megalapozott, az alperes fellebbezése megalapozatlan.

[55] A Fővárosi Ítéltáblának elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy szükséges-e az elsőfokú bíróság ítéletének az alperes által másodlagosan kért, a Pp. 381. §-án alapuló hatályon kívül helyezése.

[56] A Fővárosi Ítéltábla nem értett egyet azzal a fellebbezési érveléssel, hogy a becsatolt magánszakértői véleményből a kirendelt igazságügyi orvosszakértő vélemény aggályosságára kell következtetni, ezért az érdemi döntés alapjául nem szolgálhat, ellentmondásossága folytán nem lett volna mellőzhető további szakértői bizonyítás lefolytatása.

[57] A Fővárosi Ítéltábla rámutat: az igazságügyi szakértői bizonyítás eljárásbeli szerepe az, hogy a bíróságnak az adott szakkérdés vonatkozásában hiányzó ismereteit pótolja. A szakvélemény ezáltal – pertípustól függően – az adott peres eljárás súlyponti részévé válhat, ezért is fontos, hogy az aggálytalan, ellentmondásoktól mentes és a releváns szakkérdések megválaszolása tekintetében teljeskörű legyen.

[58] Az elsőfokú bíróság a releváns szakkérdések megválaszolására a peres felek egyező indítványa alapján rendelt el igazságügyi orvosszakértői bizonyítást kirendelt szakértő útján, 38. sorszámú végzésével a Intézet rendelte ki szakértőként. Az Intézet 50. sorszám alatt előterjesztette a szakvéleményét, amelyet az elsőfokú bíróság – a peres felek észrevételei alapján meghozott – 61. sorszámú végzésének megfelelően 58. sorszámú, 75. sorszámú végzésének megfelelően 69. sorszámú véleményeivel kiegészítette. A többször kiegészített szakvélemény a jogvita elbírálása szempontjából jelentőséghez jutó szakkérdések tekintetében egyértelmű; a kirendelt szakértő aggálytalan, ellentmondásoktól mentes szakmai végkövetkeztetései lehetővé tették az elsőfokú bíróság számára a jogvita megalapozott elbírálását.

[59] A fellebbezésben foglaltaktól eltérően az elsőfokú bíróság helytállóan mellőzte az alperes által eljárási szabályok megsértésével becsatolt 92. sorszámú magánszakértői vélemény bizonyítékkénti figyelembevételét. Bizonyító félként az alperes – az I-IV. rendű felperesekkel egyezően – szakértő kirendelését kérte, a szakértői bizonyítás e módjának megjelölésével kizárta annak a lehetőségét, hogy később magánszakértői bizonyításra térjen át. A Pp. 302. § (5) bekezdése ugyanis nem engedi meg a párhuzamos bizonyítást ugyanazon szakkérdés vonatkozásában; ha a fél a perben kirendelt szakértőt vesz igénybe, utóbb nem indítványozhatja magánszakértő alkalmazását. Amennyiben a tiltó szabályozás ellenére mégis magánszakértői véleményt nyújt be, azt a bíróság a Pp. 316. § (3) bekezdése értelmében nem veheti figyelembe. Az alperes részéről az eljárási rend betartása alappal nem kifogásolható, ebből következően súlytalan a magánszakvélemény és a kirendelt szakértő szakvéleménye egybevetésének a szükségességét, eredményének a jelentőségét taglaló fellebbezési érvelése.

[60] Rámutat a Fővárosi Ítéltábla arra is, hogy a kirendelt szakértő által lefolytatott szakértői bizonyítás fellebbezésben állított hiányossága – tényleges fennállás esetén – a másodfokú eljárás során a szakértő meghallgatásával vagy a szakvélemény további írásbeli kiegészítésének elrendelésével orvosolható lenne. A szakértői vélemény kirívóan okszerűtlen értékelése pedig ugyancsak nem hatályon kívül helyezési ok, hanem a bizonyítás eredményének a felülmérlegelésére adna alapot.

[61] Az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére alapot adó ok hiányában a Fővárosi Ítéltábla az ügy érdemében hozta meg a döntését.

[62] Az elsőfokú bíróság a tényállást az I-IV. rendű felperesek keresetének az elbírálásához szükséges mértékben hiánytalanul felderítette, arra alapított érdemi döntésével azonban a Fővárosi Ítéltábla nem minden tekintetben értett egyet, ezért azt – a következőkben kifejtésre kerülő indokok alapján – részben megváltoztatta.

[63] Az elsőfokú bíróság helyesen jelölte meg az Eütv., az Mvtv. és a Ptk. jogvita elbírálása során irányadó rendelkezéseit és a bizonyítási érdek alapján helytállóan telepítette a bizonyítási terhet is. Az egészségügyi szolgáltatással kapcsolatos (orvosi kártérítési) perekben a károsult az okozatosság tekintetében ráháruló bizonyítási kötelezettségének eleget tesz annak bizonyításával, hogy károsodása (személyiségi jogi sérelme) összefügg az egészségügyi szolgáltató által nyújtott ellátással. Adott esetben ennek az összefüggésnek a megállapításához nem volt szükség bizonyításra, mert nem volt vitatott tény, hogy az I. rendű felperes terhesgondozását – amelynek célja a Rendelet 1. § (1) bekezdésében előírtak szerint a várandós nő egészségének megőrzése, a magzat egészséges fejlődésének és egészségesen történő megszületésének elősegítése, a veszélyeztetettség és a szövődmények megelőzése, illetve megfelelő időben történő felismerése, a szülésre felkészítés – az alperes végezte és az ellátás magzati fejlődési rendellenességet kiszűrő célja nem valósult meg, mert az I-II. rendű felperesek gyermeke teratológiai ártalom következtében egészségkárosodottan, a magzati korban fel nem ismert húgyivarszervi rendellenességgel, nyitott húgyhólyaggal született meg.

[64] A jogvita elbírálása szempontjából ezért a felelősség alóli mentesülés kérdése jutott ügydöntő jelentőséghez; kimentése érdekében az alperesnek azt kellett bizonyítania, hogy az általa nyújtott ellátásnak nem volt felróható mozzanata, az I. rendű felperes terhesgondozását a szakma szabályainak és az elvárható gondosság elvének megfelelően végezte; a magzat fejlődési rendellenességére utaló jelek a terhesgondozás során nem voltak felismerhetők, ezért a felismerés elmulasztása nem róható a terhére [Ptk. 6:519. § második fordulata].

[65] A Fővárosi Ítéltábla nem osztotta a kimentés sikerességére vonatkozó alperesi fellebbezési érvelést; az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az I. rendű felperesnek nyújtott ellátásnak voltak olyan felróható mozzanatai, amelyek következményei alól az alperes nem mentesülhet.

[66] A szakértői vélemény szerint a gyermek összetett – a hasfalat, a medenceövet és a gáttájékot egyaránt érintő – húgyivarszervi fejlődési rendellenessége, a nyitott húgyhólyag esetében a születéskor rendkívül kicsi hólyagteleppel járt együtt. Az egyedfejlődés tankönyvi adatai alapján a szakértő arra jutott, hogy az adott fejlődési rendellenesség legkésőbb a várandósság 11-12. hetéig biztosan kialakul, az elváltozás teratológiai eredetű és a szakirodalmi adatok szerint alap (basic) UH vizsgálattal 15-53% közötti rátával detektálható; a 14. hét alatt nem diagnosztizálták ezt a rendellenességet.

[67] Az Mvtv. 6. § (3) bekezdése szerint a terhesség 20. hetéig – a diagnosztikus eljárás elhúzódása esetén 24. hetéig – szakítható meg, ha a magzat genetikai, teratológiai ártalmának valószínűsége az 50%-ot eléri. Tekintettel arra, hogy az adott ügyben diagnosztikus eljárás elhúzódása nem merült fel, az I. rendű felperes esetében a terhességmegszakítás időbeni korlátja a várandósság 20. hete. Az alperesi kimentés vizsgálata körében ezért az adott fejlődési rendellenesség szakértő által meghatározott, biztosra vehető kialakulásának az időpontjától a terhességmegszakítás lehetőségének fennállásáig tartó időszakban végzett UH vizsgálatok értékelése jut jelentőséghez.

[68] A Rendelet 1. számú mellékletében előírtak szerint a várandósság első harmadában a 11-13. héten, a várandósság második harmadában a 18-20. héten kell elvégezni a kötelező UH szűrővizsgálatokat. Az I. rendű felperes esetében – a várandóssági korbecslés tévessége folytán az első trimeszteri szűrési időintervallumon túl – 2019. május 27-én, a várandósság 14. hetének 3. napján került sor az első, majd az előírt időben, 2019. július 4-én, a várandósság 19. hetében a második kötelező UH szűrővizsgálatra, a két időpont között pedig 2019. június 11-én tájékoztató UH vizsgálat történt. Az alperes ezen vizsgálatok során a szakértői vélemény szerint már bizonyosan kialakult és felismerhető fejlődési rendellenességet nem észlelte, a rendellenes, nyitott hólyag ellenére „hólyag rendben”, és „hólyag látható” szövegezésű leleteket állított ki.

[69] A Fővárosi Ítéltábla sem osztotta alperesnek a menthető diagnosztikai tévedésére, a hólyagnak látszó anatómiai képlet ábrázolódására alapított fellebbezési érvelését. A szakértő valóban nem zárta ki annak a lehetőségét, hogy ritka esetben előfordulhat folyadékkal telt tömlő a hasfal középvonalában vagy folyadékkal telt végbél, amelyek húgyhólyag telődésre hasonlíthatnak, ugyanakkor kitért arra is, nem valószínű, hogy ezek az elváltozások a

várandósság folyamán minden UH vizsgálat alkalmával szabályos húgyhólyag meglétét utánozták volna. A Fővárosi Ítéltábla hangsúlyozza: abból, hogy a magzat UH vizsgálatkori anatómiai, fiziológiai viszonyainak az alakulása elvileg – akár ismétlődően – a valóságtól eltérő, megtévesztő anatómiai képletet eredményezhetett, még nem következik az alperes sikeres kimentése. Az alperes ugyanis a felróhatósága hiányához hólyagra emlékeztető anatómiai képlet bizonyos – nem az elvi lehetőség szintjén álló – ábrázolódását tartozott bizonyítani, amelyre az elsőfokú bíróság által helytállóan megállapított dokumentálási kötelezettségzegése folytán nem kerülhetett sor. Az alperes ugyanis az Eütv. 136. § (3) bekezdés d) pontjában foglaltak ellenére nem őrizte meg a kimentése körében releváns UH szűrővizsgálatok felvételeit, amely mulasztással magát zárta el a bizonyítás lehetőségétől.

[70] A felróható diagnosztikai tévedés okán az I. rendű felperes terhesgondozása nem felelt meg az Eütv. 77. § (3) bekezdésében felállított gondossági követelményeknek, a fejlődési rendellenesség felismerésének az elmulasztása folytán az alperes elzárta az I-II. rendű felpereseket attól, hogy a magzat teratológiai ártalmáról tudomást szerezzenek és annak ismeretében a terhesség művi megszakításáról döntsenek.

[71] A fellebbezésben foglaltaktól eltérően az elsőfokú bíróság helytálló, a Fővárosi Ítéltábla által teljesen osztott indokolással jutott arra is, hogy az adott fejlődési rendellenesség felismerésének az elmaradása körében nem terheli közrehatás az I. rendű felperest.

[72] Az Eütv. 136. § (2) bekezdés c) pontjának helytálló alkalmazásával fejtette ki, hogy a kórelőzmény feltárása, a kórtörténet tisztázása az egészségügyi szolgáltató feladata. Tekintettel arra, hogy a rendelkezésre álló orvosi dokumentáció az I. rendű felperes előző terhességének a zavartalan lefolyására, kimenetelére vonatkozó bejegyzést nem tartalmazott, ebből következően a kikérdezése nem minősült teljeskörűnek.

[73] A felperesi fellebbezési ellenkérelemben helyesen felhívott Rendelet 4. § (4) bekezdésének ab) pontja szerint a terhesgondozó feladata figyelemmel kísérni, hogy a várandós számára kötelező vizsgálatokat elvégezték-e; az Eütv. 136. § (2) bekezdés m) pontja értelmében az egészségügyi dokumentációban fel kell tüntetni az ellátás visszautasításának a tényét és időpontját. Az elsőfokú bíróság a lefolytatott tanú és okirati bizonyítás okszerű értékelésével jutott arra, hogy az előírt genetikai vizsgálaton való részvétel I. rendű felperes általi megtagadása nem bizonyított. Nem a Quartett teszt eredményét, hanem az arra beutalás körülményeit tekintette relevánsnak, ugyanis – ahogyan arra helytállóan rámutatott – a kezelőorvos részéről tisztázást igényelt volna, hogy az I. rendű felperes a genetikai tanácsadásra küldését követően pár nappal később milyen okból kíván más jellegű szűrővizsgálatot végeztetni, az I. rendű felperes válaszadása ismeretében nyilvánvalóvá válhatott volna a genetikai vizsgálat elmaradása, az arra történő időpontkérés sikertelensége.

[74] A Fővárosi Ítéltábla a megítélt sérelemdíjak felemelésére irányuló felperesi fellebbezést részben osztotta, ugyanakkor – visszautalva a kárfelelősség fennállása körében előzőekben kifejtettekre – nem értett egyet a leszállításukat, illetőleg elutasításukat célzó harmadlagos alperesi fellebbezési kérelemmel.

[75] A Fővárosi Ítéltábla kiemeli: a sérelemdíj meghatározása nem egzakt módon, hanem mindig józan, mértéktartó bírói mérlegeléssel, az eset összes körülményeinek a figyelembevételével történik. A Ptk. 2:52. § (3) bekezdése szerint figyelembe kell venni a jogsértés súlyát, ismétlődő jellegét, a felróhatóság mértékét, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatását. Összehasonlító adatként vizsgálni kell a káresemény időpontjában aktuális ár- és értékviszonyokat, valamint a bírói gyakorlat által a hasonló esetekben megítélt sérelemdíjak nagyságrendjét is.

[76] Az elsőfokú bíróság – ítéletének indokolása szerint – a mérlegelés ezen szempontjaitól részben eltérve – a Ptk. 6:534. § (1) bekezdésében foglaltakat alkalmazva – nem a káresemény, hanem az ítélethozatal időpontjában fennállt ár- és értékviszonyokat vette figyelembe. A Ptk. 6:534. § (1) bekezdése a teljes kártérítési kötelezettséget előíró Ptk. 6:522. § (1) bekezdésében foglaltak érvényre juttatását biztosító jogszabályi rendelkezés, amely lehetővé teszi, hogy amennyiben a károkozás és az ítélethozatal között az időmúlásra vagy egyéb körülményre tekintettel az értékviszonyokban jelentős változás következett be, a bíróság az okozott kár mértékét az ítélethozatal időpontjában fennálló értékviszonyok szerint határozza meg.

[77] A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a 2019 - 2023 közötti időszakban folyamatosan emelkedő tendenciát mutató magas infláció olyan – a sérelemdíj jogosultjára nézve hátrányos – körülmény, amely az értékviszonyok változása esetén irányadó jogintézmény alkalmazására ad alapot; a károkozás időpontjától felszámítható törvényes mértékű késedelmi kamat nem elégséges és alkalmas eszköz a tartós infláció negatív gazdasági hatásának a kivédésére.

[78] Ugyanakkor az elsőfokú bíróság által megállapított sérelemdíjak a Ptk. 6:534. § (1) bekezdésében megengedett korrekciónak csak részben felelnek meg, és nem állnak összhangban a hasonló ügyekben megítélt sérelemdíjakkal, a felperesi fellebbezéshez csatolt ítéletekben is kifejezésre juttatott bírói gyakorlattal.

[79] A Fővárosi Ítéltábla ezért az elszenvedett hátrányok teljeskörű kompenzálásához szükséges sérelemdíjat az I-II. rendű felperesek esetében személyenként 18.000.000 forint, a III-IV. rendű felperesek esetében személyenként 6.000.000 forint összegben tartotta indokoltnak megállapítani.

[80] Ezt meghaladó, a fellebbezéssel elérni kívánt mértékű emelésre vonatkozó felperesi érvelést azonban nem osztotta. Egyrészt nagyságrendjüknel fogva az elsőfokú bíróság által megítélt sérelemdíjak – a Fővárosi Ítéltábla által szükségesnek tartott emelés nélkül – alkalmasak voltak a jogintézmény magánjogi büntető, a jövőbeni jogsértésektől visszatartó, a társadalom negatív értékítéletét kifejező szerepének a betöltésére, függetlenül attól, hogy az elsőfokú ítélet indokolása erre a mérlegelési szempontra külön nem tért ki. Másrészt az érintett időszakban mért inflációra egyedül a hivatal hozzáférhető adatai elfogadhatóak, a fellebbezésben hivatkozott, a hivatal adataitól eltérő „tényleges” inflációs adatok nem tekinthetők köztudomásúnak.

[81] A sérelemdíjak kereseti kérelemhez közelítő felemelése az elsőfokú eljárásban kialakult pernyertességet az I-IV. rendű felperesek javára módosította, amelynek arányában a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 83. § (2) bekezdése alkalmazásával a részükre megítélt ügyvédi munkadíj bruttó összegét felemelte.

[82] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján – a rendelkező részben foglaltak szerint – részben megváltoztatta, míg egyebekben helybenhagyta azt.

[83] Az I-IV. rendű felperesek fellebbezése részben eredményes, az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért az alperes ennek következményeként köteles a másodfokú eljárásban is irányadó Pp. 83. § (2) bekezdése alapján az I-IV. rendű felperesek jogi képviselte ellátásával felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) bekezdései, valamint 4/A. § (1) bekezdése szerint megállapított – ítéleti beszámítás eredményeként a javukra mutató – fellebbezési eljárási költség megfizetésére.

[84] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (1) bekezdése és 46. § (1) bekezdése alapján számított, le nem rótt fellebbezési eljárási illetékek viseléséről a Fővárosi Ítéltábla az I-IV. rendű felperesek személyes költségmentességére és az alperes illetékmentességére figyelemmel a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2023. november 22.

Dr. Csordás Csilla s.k.

a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s.k.

Dr. Örkényi László s.k.

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: